

Begrooting van het Fonds voortspruitende uit de koopprijzen van Domeinen, voor 1869.

(Memorie van Toelichting)

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. De begrooting der uitgaven van het *Fonds voortspruitende uit de koopprijzen van domeinen*, voor 1869, wordt vastgesteld op de som van *honderd acht en tachtig duizend gulden*.

Art. 1. Kosten der openbare verkooping van domeinen en het aandeel van den Staat in de kosten van openbaren verkoop van vicarie-goederen, daaronder begrepen de kosten van verpakking, opmeting, schatting en dergelijke ter voorbereiding der verkooping noodige werkzaamheden f 8000,00

Art. 2. Verbetering van buitengronden, daaronder begrepen de kosten van toezigt 5000,00

Art. 3. Slechting van vestingwerken, daaronder begrepen de kosten van ontwerp en toezigt en aankoop van strooken grond noodig tot verlegging van wegen 175 000,00

f 188 000,00

Art. 2. Tot dekking der uitgaven in het vorig artikel vermeld, worden aangewezen:

1°. de gelden van het Fonds voortspruitende uit de koopprijzen van domeinen, op 31 December 1868 in 's Rijks schatkist aanwezig;

2°. de in 1869 te doene ontvangsten voor genoemd fonds.

Lasten en bevelen dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te den

De Minister van Financien,

[63. 3.]

MEMORIE VAN TOELICHTING.

De stand van het fonds is als volgt:

Batig slot der rekening van 1866 f 23 813,34⁵
Ontvangen in 1867 647 555,97

Ontvangst der dienst 1867 f 671 369,31⁵
Vermoedelijk bedrag der uitgaven over 1867 44 349,31⁵

Vermoedelijk batig slot der dienst 1867 f 627 020,00
Vermoedelijke ontvangst in 1868 450 000,00

Vermoedelijke ontvangst der dienst 1868 f 1 077 020,00
Vermoedelijke uitgaven der dienst 1868 256 000,00

Vermoedelijk batig slot der dienst 1868 f 821 020,00
De ontvangsten in 1869 worden aldus geraamd:

Koopprijzen van domeinen 350 000,00
Onraadspenningen 13 000,00
Afkoop van tiendregt 85 000,00
Afkoop van jagt- en vischregt 500,00⁰
Afkoop van grondrenten enz. 18 500,00

Vermoedelijke ontvangst der dienst 1869 f 1 288 020,00

Art. 1. Behalve eenige kleine veilingen is in het volgend jaar te voorzien de verkoop van eenige partijen vestinggronden van 's Rijks aandeel in den in 1861 bedijkten polder Willem III, waarover met de godshuizen van Gent een geschil bestond dat onlangs door den regter in 't voordeel van het Rijk is uitgemaakt.

Art. 2. Voor dit onderwerp is in de laatste jaren telkens op eene kleine som gerekend. Het is raadzaam dat ook nu te doen.

Misschien zal later eene verhooging van dit artikel met ongeveer f 80 000 worden voorgesteld, voor de bedijking van schorren onder Dinteloord.

Vooraf moet echter met de eigenaars van een deel dier schorren eene overeenkomst worden gesloten, waarover thans onderhandeld wordt.

Art. 3. Van de f 250 000, op de begrooting van het loopend jaar voor de ontmanteling der opgeheven vestingen uitgetrokken, zal vermoedelijk ruim f 200 000 worden besteed, en wel \pm f 120 000 voor Maastricht, f 37 000 voor Venlo, f 40 500 voor Bergen

op Zoom en f 5000 voor Bath, behalve de kosten van ontwerp en toezigt. Tegenover deze op de begrooting te verevenen sommen staat eene bate van ongeveer f 12 000 voor oude bouwstoffen.

Op dit oogenblik is de stand van het werk aldus:

Te Maastricht is de O. L. Vrouwepoort afgebroken en zijn openingen van 40 el breed gemaakt door de vestingwerken voor de Tongersche, de Brusselsche en de Maartenspoort. De slechting van een aanmerkelijk deel van den hoofdwal is ver gevorderd; die van de ravelijnen der Bosscher fronten en van een werk ten zuiden van Wijk is aanbesteed en moet gedeeltelijk 1 Januarij, gedeeltelijk 1 Maart e.k. volbragt zijn.

Openingen voor de Oude Wijker- en de St. Pieterspoort, met rectificatie der wegen, alsmede de slechting van een deel der bastions van de Bosscher fronten, van de hoogste werken tusschen de Brusselsche en de Tongersche poorten, van eenige buitenwerken en een eind hoofdwal van Wijk zullen nog dit jaar worden aanbesteed om tegen het volgend voorjaar voltooid te zijn. Bovendien worden eerstdaags geveild de hoofdwal met gracht en eenige voorliggende werken tusschen de Zuid-Willemsvaart en de Maas en ten zuiden van Wijk en de werken op het eiland St. Pieter. Daarbij wordt slechting dier werken voor 1 Mei e. k. bedongen.

De voornaamste der in het volgende jaar uit te voeren werken zullen zijn de slooping van het fort St. Pieter en een deel van het fort Willem, en van de bastions der Bosscher fronten. Dit laatste werk, dat met rectificatie van den grooten weg gepaard moet gaan, wordt vertraagd door hangende plannen voor eene havenkom, een spoorweg voor het goederen-vervoer, hoofdzakelijk der naburige fabrieken, en eene verbeterde loozing der stadsriolen.

Te Venlo is eene opening gemaakt buiten de Keulse poort door het fort Keulen en wordt gewerkt aan twee openingen, de eene voor de Geldersche poort, de andere in het verlengde van de Kerkstraat.

In dit jaar zal nog worden besteed, om in den winter voltooid te worden, de slechting van werken buiten de Roermondsche poort en langs den uit de Maaspoort leidenden weg.

Voegt men hierbij de voorgenomen uitbreiding van het station van den Staatsspoorweg en den aanleg van den spoorweg naar Stralen, beide op het vestingterrein, dan zal deze stad weldra over het grootste deel van haren omtrek open liggen.

Te Bergen op Zoom is dezer dagen aanbesteed de slechting van het bastion William en voorliggende werken; dit werk zal dit jaar nog gevolgd worden door de slechting van het bastion Coehoorn met voorliggende werken, welligt ook door die van het ravelijn Stoelemat. Wordt daaraan in het begin van het volgend jaar de slechting der havenbastions en der werken voor de Steenbergse poort toegevoegd, dan zal de ontmanteling zoo ver gevorderd zijn, dat verdere slechting aan de koopers der gronden kan worden overgelaten.

Van het fort Bath zal waarschijnlijk nog dit jaar een deel van het oostelijk front worden geslecht.

De reeds aanbestede en de nog te ondernemen slechtingswerken geschieden naar de door den Minister van Oorlog gegeven aanwijzingen van hetgeen ter ontmanteling noodig is. In het volgend jaar wordt geraamd noodig te zijn:

Voor de ontmanteling van:

Maastricht f 80 000,00
Venlo 15 000,00
Bergen op Zoom 40 000,00
Coevorden 13 000,00
Fort Bath 2 000,00
Vlissingen 20 000,00

f 170 000,00

Waarbij voor personeel en onvoorziene uitgaven 5 000,00

Totaal f 175 000,00

Bij de met de slechting gepaarde rectificatie der op de poorten uitlopende groote wegen, stuit men soms op kleine stukken particulier eigendom, wier aankoop wenschelijk is om de wegen zoo kort en dus in aanleg en onderhoud zoo goedkoop mogelijk te maken. De laatste zinsnede van het artikel is bestemd om daartoe de gelegenheid te openen. In de onzekerheid of de Staatsrekeningen betreffende de diensten 1867 en 1868 zonder tekort zouden kunnen sluiten, zijn de sommen van f 518 000 en f 213 000 bij de begrootingen van het Domeinfonds voor die beide dienstjaren, tot amortisatie en aflossing van nationale schuld beschikbaar gesteld, voorloopig in kas gehouden, met uitzondering slechts van

Wijziging en verhooging van hoofdstuk III der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1867.

(Koninklijke Boodschap; Ontwerp van Wet; Memorie van Toelichting.)

een gering bedrag, dat tot afkoop van domeinlasten werd aangewend.

Daardoor kon die vermoedelijke ontvangst van het fonds, onder ultimo December 1869, hierboven geraamd worden op f 1 288 020,00

De tegenwoordige begrooting bedraagt f 188 000, en zou bij de boven besproken verhooging van art. 2 kunnen klimmen tot 268 000,00

zoodat eene som van f 1 020 020,00

tot amortisatie van nationale schuld bestemd zou kunnen worden. De ondergeteekende meent echter voor die som nog geene beschikbaarstelling tot dat einde te moeten aanvragen, omdat het later wenschelijk zou kunnen zijn, haar tot gedeeltelijke dekking der op de Staatsbegrooting uitgetrokken bijdrage voor de voortzetting van den aanleg der Staatsspoorwegen aan de algemeene Staatsinkomsten toe te voegen. Inmiddels blijft het voorhanden bedrag, als saldo van het fonds, waarover niet dan bij de wet kan worden beschikt, in 's Rijks kas berusten.

De Minister van Financien,
VAN BOSSE.

[64. 1.]

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

MIJNE HEEREN!

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet tot verhooging van het IIIde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1867.

De toelichtende memorie, die het wets-ontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede, Mijne Heeren! bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Het Loo, den 23sten October 1868.

WILLEM.

[64. 2.]

ONTWERP VAN WET tot wijziging en verhooging van hoofdstuk III der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1867. (Onderstand en transportgelden)

WIJ WILLEM III, ENZ.

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de noodzakelijkheid is gebleken eene wijziging en verhooging van het IIIde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1867, vastgesteld bij de wet van den 27sten April 1867 (*Staatsblad* n°. 32);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL 1.

Het navolgend artikel van het IIIde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1867 wordt verhoogd, te weten:

Artikel 11. »Voorschotten, onderstand- en transportgelden aan en ten behoeve van Nederlandsche en vreemde zeelieden, voor zooverre deze laatstbedoelden tot de bemanning behooren van Nederlandsche schepen, militairen en andere behoeftige Nederlanders buiten 's lands», met eene som van *zeven duizend, drie honderd negentien gulden* (f 7319), en mitsdien gebragt op *achtien duizend drie honderd negentien gulden* (f 18 319).

Daarentegen worden de navolgende artikelen van hetzelfde hoofdstuk verminderd, te weten:

Artikel 2. »Tractementen en bezoldigingen van den secretaris-generaal, van de verdere ambtenaren en bedienden, mitsgaders schrijffloonen», met eene som van *vijf en twintig gulden* (f 25), en

mitsdien gebragt op *drie en dertig duizend drie honderd vijf en twintig gulden* (33 325).

Artikel 5. »Tractementen en bezoldigingen van het personeel der gezantschappen», met eene som van *twee duizend acht honderd vijf en tachtig gulden* (f 2885), en mitsdien gebragt op *twee honderd acht en veertig duizend drie honderd vijftien gulden* (f 248 315).

Artikel 6. »Tractementen en bezoldigingen van het personeel der consulaten, alsmede toelage zoo voor bureaunkosten en huur van woning als anderzins», met eene som van *vijf gulden* (5) en mitsdien gebragt op *vier en zeventig duizend vier honderd vijf gulden* (74 405).

Artikel 9. »Briefporten, abonnementen op dagbladen en alle verdere uitschotten van diplomatieke en consulaire ambtenaren in hunne betrekking», met eene som van *duizend vijf honderd vier en twintig gulden* (f 1524) en mitsdien gebragt op *vijftien duizend vier honderd zes en zeventig gulden* (f 15 476)

Artikel 10. »Reis- en verblijfkosten aan de commissie voor het afnemen van examen van aspiranten voor diplomatieke betrekkingen», met eene som van *honderd zes en zeventig gulden* (f 176) en mitsdien gebragt op *vier en twintig gulden* (f 24).

Artikel 13. »Bijdragen tot onderhoud van kustlichten en andere inrigtingen en kassen buiten 's lands, zoowel ten nutte van den handel en der zeevarenden in het algemeen als ten behoeve van Nederlandsche onderdanen in het bijzonder», met eene som van *acht en twintig gulden* (f 28), en mitsdien gebragt op *acht honderd twee en zeventig gulden* (872).

Artikel 14. »Bijdragen in de gemeenschappelijke kosten van de scheepvaart op den Rijn, waarvan de regeling is verbleven aan de centrale commissie te Mannheim», met eene som van *honderd drie en dertig gulden* (f 133), en mitsdien gebragt op *duizend negen honderd zeven en zestig gulden* (f 1967).

Artikel 15. »Geheime uitgaven», met eene som van *drie honderd een en twintig gulden* (f 321), en mitsdien gebragt op *duizend zes honderd negen en zeventig gulden* (f 1679).

ARTIKEL 2.

Ten gevolge van ART. 1 dezer wet wordt het totaal der Iste afdeling van voornoemd hoofdstuk nader gebragt op *vier en zestig duizend acht honderd vijf en twintig gulden* (f 64 825); het totaal der IIde afdeling op *drie honderd vijf en vijftig duizend honderd zes en negentig gulden* (f 355 196); het totaal der IIIde afdeling op *drie en twintig duizend honderd een en zestig gulden* (f 23 161) en het totaal van het IIIde hoofdstuk nader vastgesteld op *vijf honderd tien duizend zes honderd vijftien gulden* (f 510 615).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

[64. 3.]

MEMORIE VAN TOELICHTING.

De som van f 11 000 voor onderstand en transportgelden aan en ten behoeve van Nederlandsche en vreemde zeelieden, voor zooverre deze laatsten tot de bemanning behooren van Nederlandsche schepen; militairen en andere behoeftige Nederlanders buiten 's lands, bij art. 11 van het IIIde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1867 toegestaan, en reeds aangevuld bij overschrijving uit den post voor onvoorziene uitgaven met f 222,035, laat geene genoegzame ruimte meer over voor de verevening van de nog loopende vorderingen ten laste van opgedacht artikel, hetwelk eene verhooging behoeft van f 7319,00

Die verhooging kan niet verkregen worden uit het 18de artikel (onvoorziene uitgaven), hetwelk geheel uitgeput is, doch zal gedeeltelijk kunnen gevonden worden door vermindering van eenige andere artikelen tot een bedrag van 5097,00

Zoodat het eindcijfer van het hoofdstuk eene vermeerdering vordert van f 2222 00

Omtrent de oorzaak van deze meerdere behoeften moet worden opgemerkt, dat het jaarlijks benoodigde voor meerbedoeld art. 11, hetwelk geraamd is in verband met de uitkomsten van vroegere jaren, niet afhankelijk is van den wil der Regering, maar hoofdzakelijk bepaald wordt door het aantal grootere of kleinere ongelukken welke de Nederlandsche koopvaardij schepen op verderen of min verwijderden afstand van onze kusten treffen. Zoo zijn in 1867 onder andere op de kusten van China, van Britsch Indie,